

ריקה ושמחתי שהצלחתי להגיע אליו ולמסור לו את אהדתנו אליו, לפני שהוא נפטר. על פטירתו כתבתי כמה מילים שהתפרסמו בעיתון ההסתדרות "דבר" ב-26.9.1994
במאי 1997, כאשר ליוויתי את פרס בביקור בקוסטה ריקה נסענו לבקר את קברו של הכומר, אשר נמצא בחוץ, בכניסה לכנסייה בקורונדו, בה חיי מרבית חייו, ושם פרס הניח זר פרחים.
בנו, רודריגו קררס, שהגיע במשרד החוץ שלהם לדרגת סגן-שר כיהן גם פעמיים כשגריר ארצו בארצנו (אוקטובר 1998-אוקטובר 2001 ומסוף 2010 עד היום בו אני כותב זאת)

תרגום סימולטני, בכתב וקונסקוטיבי

בעולמנו, עולם חדש, כאשר אנשים עוברים בקלות ממדינה למדינה, השפה השונה כבר לא מהווה בעיה לתקשורת בין האנשים, עקב השימוש ההולך ומתפתח בתרגומים, ובמיוחד בתרגום הסימולטני. זהו מקצוע הדורש שנות לימוד והתנסות. בארץ, עד כה, אפשר ללמוד זאת רק באוניברסיטת בר-אילן, במשך מספר שנים שבסופן מקבלים תואר של מתרגם סימולטני.

הרבה פעמים החיים הם יותר דינמיים והאדם, לפעמים, נזרק לים ובו מתחיל לשחות... כך קרה לי בהתנסות שלי בנושא הנידון. בשנים בהן עבדתי כמדריך ולאחר מכן כמנהל המרכז ללימודי קואופרציה וענייני עבודה של ההסתדרות, בשנות ה-70, היינו מביאים לקורסים השונים, מתרגמים לספרדית כיון שבאותן השנים המרצים המקצועיים שלנו הרצו בעברית או באנגלית והמשתלמים הרי באו מאמריקה הלטינית ורובם ידעו רק ספרדית.

באחד מן הימים, כאשר המרצה בנושא "שיווק קואופרטיבי" היה צריך להתחיל את הרצאתו, קבלתי צלצול טלפוני מהמתרגמת המצוינת-אסתר גילון-שהיא נמצאת בדרך מרחובות (שם תרגמה בקורס אחר) והיא עומדת להגיע באיחור קל ומבקשת שבינתיים אכנס לתא המתרגמים ולהתחיל לתרגם עד שהיא תגיע, בעוד 5 עד 10 דקות. התנצלתי בפני המשתלמים, התחלתי לתרגם כמיטב יכולתי(שלטתי בפורטוגזית ופחות בספרדית) ואסתר, שהייתה בפקק תחבורתי הגיע רק אחרי כ-30 דקות. כאשר החליפה אותי, יצאתי מהתא וזכיתי למחיאות כפיים מהמשתלמים על תרגומי. בסוף היום, אסתר פנתה אלי ואמרה: "אם הצלחת לתרגם בספרדית, למה שלא תהיה מוכן לתרגם סימולטנית בפורטוגזית?"

כך התחלתי את הקריירה של מתרגם סימולטני, בלי לימודים באוניברסיטה ובלי ניסיון קודם. מה שכן עזר לי היא העובדה שיכולתי לדבר מהר. כמוכן שלקראת כל יום תרגום השתדלתי לקבל חומר על הנושא, בכדי ללמוד ולחפש את התרגום למילים הקשות יותר, על מנת לא להתבלבל ברגע התרגום, במיוחד כאשר הנושאים היו די מקצועיים.

קיבלתי הזמנות מהרבה מקומות ועל נושאים שונים, כולל מבית הנשיא ומהכנסת. דווקא בכנסת צצה בעיה: חצי דקה של בלבול, כאשר החבר שתרגם יחד איתי (בעל ניסיון בתרגום בכתב וחדש לגמרי בנושא של

תרגום סימולטני) התבלבל לרגע וסימן לי להמשיך לתרגם במקומו וסגר את המיקרופון שלו. ניסיתי במהירות לתרגם גם משפטים שהוא לא הספיק לעשותו אבל המיקרופון שלי היה סגור ובאותו רגע הנשיא האורח מברזיל, לולה דה סילבה, סימן ליושב ראש הכנסת שאין תרגום. הטכנאי זינק לתא שלנו, פתח את המיקרופון שלי והמשכתי לתרגם עד סוף כל הנאומים.

בינואר 2012 קבלתי הזמנה לתרגם אורח מפורטוגל שאמור להרצות בפני הסטודנטים בחוג לאפריקה באוניברסיטת בן-גוריון בבאר-שבע על חוויותיו באפריקה.

הגורל זימן אותי למפגש עם האורח, מכרי, אנטוני דה אלמיידה סנטוס שקבלתי אותו בשם מפלגת העבודה בארץ בשנת 1993 כראש משלחת מפלגתו. האיש שהיה גולה במוזמביק במשך כ-20 שנה חזר לארצו אחרי מהפכת 1974 והגיע לגדולה. שמחתי להעביר, בעברית, את סיפורו לסטודנטים.

אבל לא עסקתי רק בתרגום סימולטני, אלא גם בתרגום בכתב ותרגום קונסוקטיבי, זאת אומרת, שומע משהו ואומר משפטים שלמים ואחר-כך מתרגם אותם. בזאת עסקתי הרבה פעמים, עוד לפני שהתחלתי בתרגום סימולטני, כאשר אירחנו אורחים מחו"ל ובמסגרת עבודתי היה עלי ללוות אותם, להפגישם עם אנשים שונים. לא תמיד שפת הדיבור ביניהם הייתה משותפת והיה צורך לתרגם את הנאמר לשפת האורח. כך עשיתי כשלויותי קורס של רופאים ואחיות למפגש עם בן-גוריון ועל כך כבר כתבתי לעיל.

פעם אחרת, נתבקשתי על ידי יושב-ראש הכנסת, ישראל ישעיהו לתרגם את הנאום שלו בעת קבלת-פנים ליושב-ראש הפרלמנט הקולומביאני באולם שגל בכנסת. כשסיימתי לתרגם וחזרתי למקומי, פנה אלי מנחם בגין ושבח את התרגום וכמובן שהופתעתי שהוא הבין את הספרדית שלי...

פעילות התנדבותית

הניצנים של הנכונות לקחת חלק בפעילות התנדבותית טמונים בחינוך שקבלנו בתנועת הנוער, ובראש וראשונה כאשר היינו פוקדים את בתי היהודים בברזיל למען התרמה לקרן הקיימת לישראל, על מנת לגייס כספים לייעור ארץ-ישראל. ערך ההתנדבות היה תמיד גבוה וקבלת תפקידים לא היוותה דרך כדי לבלוט אלא אפשרות לתרום לקבוצה בה פעלנו באותו פרק זמן: תנועה, קבוץ או מסגרות אחרות בחיינו העירוניים. ההמשך הישיר התבטא, למשל, בחיי הקבוץ, כאשר נוסף לחיי העבודה, פעלתי ותרמתי, בשעות הפנאי, לחיי החברה והתרבות, אם על ידי השתתפות בוועדות השונות וריכוזן (ועדת תרבות, ועדת התנועה שדאגה לקשר של הקבוץ עם תנועתנו בברזיל) ואם על ידי כתיבת דברים הומוריסטיים להצגות שאנו בעצמנו כתבנו, ביימנו והצגנו. כמו כן יזמתי וערכתי עלון הקבוץ ("מבע") ולעת הבחירות הלאומיות עזרנו למפלגה, בפעילות התנדבותית, גם מחוץ לקבוץ.